

Utvidgning och revidering av Hykjebergets naturreservat i Älvdalens och Mora kommuner

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Hykjebergets naturreservat utökas därmed med 57 ha till att omfatta 126,1 ha. Naturreservatet består av ett sydvänt bergsstup, ett så kallat sydväxtberg, med omgivande äldre skogsmark. Reservatets namn ska vara Hykjeberget. Reservatets slutliga gränser utmärks i fält.

Vad som nedan anges i fråga om naturreservatets syfte, reservatsbestämmelser och skötselplan ska gälla i hela det utökade reservatsområdet vid den tidpunkt då detta beslut vinner laga kraft. Motsvarande uppgifter i Länsstyrelsens tidigare beslut den 17 december 1990, dnr 2311-9503-90, ska med stöd av 7 kap 7§ första stycket miljöbalken upphöra att gälla vid samma tidpunkt.

Länsstyrelsen fastställer samtidigt skötselplanen för naturreservatets långsiktiga vård, enligt bilaga 6, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. Skötselplanen innehåller beskrivningar i enlighet med 17 § nyssnämnda förordning för Natura 2000-området Hykjeberget (SE0620067).

Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Hykjebergets naturreservat
Kommun	Mora och Älvdalen
Län	Dalarna
NVR id	2002486
Natura 2000-beteckning	SE0620067
Församling/socken	Våmhus och Älvdalen
Naturgeografisk region	30a. Norrlands vågiga bergskullterräng med mellanboreala skogsområden
Fastigheter	Näset 34:3, 52:5 och 55:1 är i privat ägo. Limbäck 1:109 (Våmhusdelen), Näset 1:48 och del av Näset 61:6 ägs av Staten genom Naturvårdsverket (berörd del av Näset 61:6 kommer att övergå i annan fastighet). Näset S:36 omfattar Persbäck, bysamfällt vatten.
Lantmäteriärende	W 13695 (Våmhusdelen), W 11204 (Älvdalsdelen)
Areal	Total areal: 126,1 ha Landareal: 126,1 ha Produktiv skogsmark: 120,3 ha

Syfte med naturreservatet**Bevara biologisk mångfald**

Syftet med naturreservatet är att bevara ett utpräglat sydväxtberg med karaktäristisk växtlighet och känsligt djurliv i orört skick. Förekommande ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas genom intern dynamik och andra naturliga processer. Möjlighet till vetenskaplig forskning ges.

Vårda och bevara värdefulla naturmiljöer

Syftet med naturreservatet är även att bevara och vårda brandpräglade och lövrika delområden.

Tillgodose behov av områden för friluftslivet

Syftet är också att – i den mån de biologiska värdena inte påverkas negativt – bevara områdets stora friluftslivsvärden.

Skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter

De livsmiljöer och arter enligt det så kallade art- och habitatdirektivet 92/43/EEG som förekommer i det befintliga Natura 2000-området Hykjeberget ska skyddas och gynnsam bevarandestatus upprätthållas. Förekomsterna av rödlistade arter ska bevaras i livskraftiga bestånd

Syftet ska nås genom**Föreskrifter för området**

- Området undantas från skogsbruk, exploaterande verksamheter eller annan påverkan som inverkar negativt på förekommande livsmiljöer samt växt- och djursamhällen.
- Störning av skyddsvärd fågelfauna undviks.
- Områdets kvaliteter som vildmark och utsiktsplats med upplevelsevärden av stillhet och orördhet säkerställs.

Skötsel i enlighet med skötselplan

- Leden fram till reservatet och utsikten hålls väl uppmärkt och anläggningarna vid utsikten hålls i gott skick.
- Naturvårdsbränning genomförs i de mest brandpräglade delarna.
- Skötselåtgärder, exempelvis naturvårdsbränning, vidtas om uppföljning visar att sådana krävs för att vidmakthålla gynnsam bevarandestatus.
- Skötselåtgärder för att med tiden uppnå gynnsam bevarandestatus vidtas inom Natura 2000 habitat som bedöms ha icke gynnsam bevarandestatus.

- Skötselåtgärder vidtas för att bibehålla en lövskogsdominerad, halvöppen skog inom lövdominerade partier intill Persbäcken och särskilt vid området med fångstgropsystem.
- Information över området tas fram som besökande ska finna vid området och på Länsstyrelsens webbsida.

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

Biologiska värden

De biologiska värdena är prioriterade och särskilt de som är knutna till den mäktiga sydbranten med dess flora och fauna. Hykjeberget tillhör landets främsta sydväxtberg och den artrika och särpräglade miljön är av stort biogeografiskt intresse. Berget i övrigt är skogklätt med barrdominerad skog av mycket varierande beskaffenhet; ofta lövrik och brandpräglad, men på nordsidan grandominerad, fuktig och hänglavrik.

Huvuddelen av området äger den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Området är variationsrikt både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns ställvis mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur.

En mängd botaniska kvaliteter finns, exempelvis sydbrantens särpräglade flora, den örtrika skogen nedom branten och vid Persbäcken samt gammelskogens vedsvampar, mossor och lavar med inslag av rödlistade arter.

Djurlivet i branten innefattar av och till skyddsvärda häckande fågelarter. Den lägre faunan är dåligt känd, men uppgifter finns om att fjärilsfaunan är artrik liksom även molluskfaunan.

Skyddet av skogen i Hykjebergets naturreservat är således ett led i bevarandet av biologisk mångfald.

Geovetenskapliga värden

Hykjebergets mäktiga sydbrant exponerar de ingående bergarterna på ett informativt sätt. Branten är även stormorfologiskt intressant för tolkningen av landskapets genes.

Kulturhistoriska värden

Det omfattande fångstgropsystemet vid Persgrav utgör fornlämning. Området har även ett kulturhistoriskt värde i och med de många namnkunniga besökare som beskrivit berget, med Linné som den mest välbekante.

Friluftsliv

Hykjeberget är ett mycket omtyckt besöksmål, både för lokalbefolkningen och för långväga turister, som framför allt lockas av den imponerande

utsikten vid bergsstupet. Sedan länge är Hykjeberget uppskattat bland bergsklättrare och betraktas av dessa som en av de mäktigaste klippväggarna nedanför fjällen.

Natura 2000

Våmhusdelen av Hykjeberget är utpekad som särskilt bevarandeområde i det internationella Natura 2000-nätverket. Syftet med Natura 2000-området SE0620067 *Hykjeberget* är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för följande naturtyper och arter:

- Västlig taiga (kod 9010, prioriterad naturtyp)
- Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar (8220)
- Nordisk klipptuss (1981)

Under 2015 års revidering av Naturaområdena föreslås att även Älvdalsdelen ska ingå i EU-nätverket. Dessutom anges att naturtypen silikatrasmarker (8110) förekommer. Bevarandemålet gynnsam bevarandestatus ska därmed gälla även detta område och samtliga naturtyper. Naturtypen ädellövskog i klippbranter (9180) angavs ursprungligen för området, men har befunnits inte förekomma alternativt ha alltför liten utbredning.

Miljömål

Detta beslut om att skydda Hykjebergets naturreservat bidrar till att uppfylla miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Motiv för bildande av naturreservat

Skyddsform

Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

Motiv till upphävande av det gamla beslutet

Hykjebergets naturreservat bildades ursprungligen som en följd av pågående omarrondering av Våmhus socken. Detta innebar att avgränsningen följde kommungränsen, en naturvårdsmässigt helt otillfredsställande lösning. I och med föreliggande beslut kommer hela det skyddsvärda området att omfattas av naturreservatsskydd. Föreskrifterna har kunnat moderniseras enligt nuvarande rutiner och en samlad skötselplan och bevarandeplan för området utarbetas. Föreskrifterna innebär ingen försvagning av skyddet i någon del. Länsstyrelsen bedömer därmed att det krav som ställs i miljöbalkens 7 kap. 7 § på synnerliga skäl för upphävande av det gamla reservatet är uppfyllt.

Planeringsbakgrund

Området är på Våmhussidan sedan år 2000 utpekade som så kallat Natura 2000-område enligt 7 kap. 27 § miljöbalken. Under 2015 har även Älvdalsidan föreslagits att ingå i Natura 2000. Hykjeberget skyddades 1990 som naturreservat på Våmhussidan. Hela massivet är klassat som riksintresse för naturvården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken och föreslaget som riksintresse för friluftslivet enligt samma paragraf.

Ett utökat skydd av Hykjeberget är förenligt med Älvdalens gällande översiktsplan där det framgår att hänsyn ska tas till riksintresset vid pågående och förändrad markanvändning.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken samt med de för kommunerna gällande översiktsplanerna.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Reservatsföreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som framgår av föreskrifterna under B nedan. Detsamma gäller för uppföljning av bevarandemål och åtgärder.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten,

2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle,
3. gödsla, återföra aska eller använda bekämpningsmedel,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning,
5. plantera in växter eller djur,
6. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
 - Transportera ut älg, björn, större hjortvilt eller vildsvin med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation.
 - Framföra skoter på markerade skoterleder då marken är snötäckt
 - För tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärenden. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen.
7. jaga med följande undantag:
 - Jakt på älg, rådjur, räv och hare är tillåtet,
8. upplåta korttidsjakt inom naturreservatet.
9. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder och andra anläggningar för friluftslivets behov,
2. skötsel och restaurering genom ringbarkning eller röjning av gran samt naturvårdsbränning inom område som framgår av karta, bilaga 3 och 4,
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Föreskrifterna under punkten C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar,
2. framföra motordrivnet fordon i terrängen vilket gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
 - Framföra skoter på markerade skoterleder då marken är snötäckt,
3. elda utöver på av Länsstyrelsen iordningställda platser,
4. tälta utöver på av Länsstyrelsen utpekade platser,
5. göra åverkan på mark eller geologiska föremål eller skada block och berg t.ex. genom att mejsla, borra och hacka, med följande undantag:
 - Åtgärder som framgår av bilaga 5 inom befintliga klätterleder.
6. klättra i bergsbranter, med följande undantag:
 - Klättring får ske längs de klätterleder som finns inom det område som avgränsas i bilaga 5, och med hänsyn tagen till eventuellt häckande fågelarter m.m. i enlighet med bilaga 6.

Utan Länsstyrelsens tillstånd:

7. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t.ex. insekter),
8. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större eller återkommande organiserade arrangemang.

Motiv och förtydliganden till föreskrifter

I *punkterna A1– A7, C1-C8* förbjuds sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur.

I *punkt A1* förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

I *punkt A3* framgår det att man inte får sprida aska i reservatet. Förbudet avser askåterföring av biobränsle och gäller inte spridning av kremeringsaska, då detta anses ha försumbar påverkan på naturmiljön.

I *punkt A4* förbjuds nyanläggning av alla slags anläggningar. Detta inkluderar jakttorn och jaktpass av permanent typ med väggar, tak eller dylikt. Enkla tillfälliga konstruktioner vid jaktpass av "naturmaterial" dvs.

av standardtyp med slanor/granris eller mobila tak/vindskydd som endast används under själva jakten får dock skapas. Jaktpass inklusive eventuella skjutvinklar får markeras diskret, exempelvis med märkt småfågelholk i naturmaterial.

I *punkt A5* förbjuds inplantering av växter och djur. Inplantering av växter och djur i reservatet kan störa den naturliga utvecklingen av de vegetationstyper och det växt- och djurliv som reservatet syftar till att främja.

I *punkt A6* regleras terrängkörning. Terrängkörning regleras i huvudsak i terrängkörningslagen, men förtydligas i denna föreskrift. Föreskriften syftar till att minimera skador på mark och vegetation. Angående undantaget från föreskriften som handlar om uttransport av vilt ska begreppet ”skador” inte i tolkas lika strikt som ”märken”. Eventuella spår måste dock alltid kunna växa igen under en vegetationssäsong. Reservatets känsliga karaktär med inslag av störningskänslig fauna motiverar att snöskoterkörning bör begränsas till att endast ske på markerade leder. Avvägningen bedöms tillgodose jaktintresset, friluftslivets intressen och behovet av skydd för mark och vegetation.

I *punkt A7* förbjuds jakt på annat vilt än de vanligaste och mest betydelsefulla bytesdjuren. Skälet till att göra vissa begränsningar i jakten är områdets störningskänsliga karaktär och den möjliga konflikten med det rörliga friluftslivet. Förbudet enligt denna lydelse har vidare gällt sedan tidigare i det ursprungliga reservatet samt har varit lydelsen i de intrångsavtal som har tecknats inom Älvdalsdelen.

I *punkt A8* förbjuds korttidsjakt. Jaktutövarna ska ha en ingående kunskap om områdets naturvärden/skyddsbehov och vilka hänsyn som behöver tas vad gäller bl.a. jaktens omfattning och utövning. Jaktgäster accepteras endast om de medföljer nyttjanderättsinnehavare – d.v.s. de ska bedriva jakt tillsammans.

I *punkt A9* förbjuds utfodring och åtling av vilt. Utfodring och åtling av vilt medför att djur koncentreras till området kring utfodrings- eller åtlingsplatsen. Lokalt skadas vegetationen genom tramp, foderspill och en viss gödsling av marken.

I *punkterna B1-B3* medges att vissa åtgärder får vidtas i reservatet. Länsstyrelsen bedömer att nytta med dessa åtgärder är avsevärd.

I *punkt B1* medges uppmärkning av reservatet, uppsättande av informationstavlor och iordningsställande/underhåll av anläggningar för friluftslivet. Information om reservatet samt anläggningar för friluftslivet bedöms idag ofta som högst angeläget för att tillmötesgå det rörliga friluftslivet.

I *punkt B2* medges skötsel och restaurering av naturvärdena i reservatet. Dessa naturvärden kräver skötsel eller restaurering för att kunna

bibehållas eller utvecklas, och behövs därför för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås.

I *punkt B3* medges undersökningar för uppföljning. Forskning och uppföljning ingår som en naturlig del i reservat av denna karaktär, och är även ett krav som ställs på Natura 2000-objekt.

I *punkt C1* förbjuds förorsakande av skada på levande och döda träd, buskar och stubbar. Skogens träd är grunden för reservatets värde och får inte skadas. Matsvamp och bär får givetvis plockas i reservatet.

I *punkt C2* förbjuds fordonstrafik utanför markerade leder. Fordonstrafik utanför dessa kan utgöra en störning och medföra slitageskador.

Punkterna C3 och C4 förbjuder eldning och tältning annat än på anvisad plats. Skälet till detta är reservatets känslighet vad gäller störning av främst fågellivet och risken för okontrollerad skogsbrand i den ofta eldfångda marken vid utsikten.

I *punkt C5 och C6* förbjuds att skada block och berg genom att borra, hacka eller mejsla samt att klättra i bergsbranterna. I området finns branter som är intressanta ur biologisk synvinkel, bl.a. för häckande fåglar. Det växer också krävande mossor och lavar som inte tål slitage i branterna. Undantag från förbudet gäller dock under vissa villkor inom ett avgränsat område. Här har en avvägning skett mellan å ena sidan det stora intresset att få utöva bergsklättring i detta attraktiva klätterberg, och å andra sidan risken att skada känsliga fågelhäckningar eller orsaka slitage på bergväggarnas vegetation. Länsstyrelsen har gjort bedömningen att den klättring som har pågått på Älvdalssidan inte medför någon nämnvärd skada på mark och vegetation. Risken för störning av fågellivet regleras genom att avlysning i samråd med Dalarnas Klätterförening sker i det fall fågelhäckning etableras. Med denna lösning kommer de delar som är mest attraktiva för fågellivet och med den mest värdefulla växtligheten, dvs merparten av berget, att vara ostört. Dessa delar är dessutom så svårtillgängliga att mycket få besökare kommer att söka sig hit.

I *punkt C7* förbjuds att utan Länsstyrelsen tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Förekomsten av ett flertal värdefulla, ofta rödlistade, organismer motiverar skydd mot sådan plockning och insamling som kan inverka menligt på berörda populationer. Det är dock angeläget att undersökningar och insamlingar som förbättrar kunskapen om reservatets organismvärld kan ske. Normalt bör sådana undersökningar kunna medges under förutsättning att de har ett allmänt intresse, att undersökningsmetoden inte orsakar bestående skada och att resultaten tillgängliggörs.

I *punkt C8* förbjuds att utan Länsstyrelsen tillstånd bedriva större arrangemang i naturreservatet. Fler besökare i reservatet är normalt positivt. Olika organiserade arrangemang kan dock, om de bedrivs i

olämplig omfattning, på olämpligt sätt, på olämplig plats eller under olämplig tid, störa andra besökare och negativt påverka naturmiljön. För att kunna inrikta den organiserade verksamheten till en hållbar och miljöanpassad sådan, krävs därför tillstånd av länsstyrelsen enligt punkt C8. Länsstyrelsen kan då ställa villkor och anvisa passande plats etc.

Ärendets handläggning

Hykjeberget pekades 1988 i sin helhet ut som riksintresse för naturvården av Naturvårdsverket. I samband med omarronderingen i Våmhus socken 1985 föreslog Länsstyrelsen att ett markområde vid Hykjeberget skulle överföras till Lantbruksnämnden för att på så vis underlätta en reservatsbildning. Området lades år 1990 ut för Lantbruksnämndens räkning i samband med omarronderingen i Våmhus socken. Hösten 1990 utarbetade Länsstyrelsen ett förslag till beslut samt skötselplan för Hykjeberget. Förslaget skickades på remiss till ett tiotal remissinstanser, vilka samtliga tillstyrkte en reservatsbildning. Beslut om naturreservat för Våmhusdelen togs den 17 december 1990.

Skydd av Hykjeberg i dess helhet har därefter varit en angelägen uppgift som har ingått i Länsstyrelsens prioritering för skydd av skogsmark. Det skulle dock dröja till 2010 innan medel kunde avsättas för att påbörja reservatsbildningen på Älvdalssidan. I september 2010 kontaktades berörda markägare per telefon och skriftledes med information om den process som föregår en reservatsbildning. Intrångsavtal träffades mellan Länsstyrelsen och flera av de berörda privata markägarna, medan ett skifte tillhörigt Länsstyrelsens jordfond kunde överföras till Naturvårdsverkets ägo. Slutligen erhöll staten den stora del som ägdes av Bergvik AB. Detta skedde genom en riksomfattande markbytesaffär inom det så kallade ESAB-projektet.

För att få ett bra underlag för att göra avvägningen mellan intresset av att bedriva bergsklättring i branterna och skyddet av det känsliga fågellivet har en omfattande korrespondens skett med företrädare för Dalarnas Ornitologiska förening och Dalarnas Klätterförbund.

Inför föreliggande beslut har ärendet skickats på remiss till berörda, varvid följande synpunkter har inkommit:

Älvdalens kommun har i sitt yttrande påpekat att "Hänsyn bör tas till att området används för klättring och att detta har betydelse för kommunens attraktivitet. Samtidigt är även naturvårderna viktiga för kommunen. God och lättillgänglig information om aktsamhetsregler bör finnas".

Mora kommun har inga erinringar mot förslaget.

Sveriges Geologiska Undersökning konstaterar att "geologin är utmärkt beskriven". *Naturskyddsföreningen i Älvdalen* tycker att förslaget "ser bra ut" och *Näsets skifteslag* "har inga invändningar".

Jägareförbundet Dalarna anser att det saknas skäl att införa restriktioner som innebär att vissa viltarter undantas från jakt i reservatet och begär att dessa tas bort. Man önskar även att undantaget för transport av fäلت vilt ska ändras så att det blir likalydande med terrängkörningsförordningens första paragraf.

– Länsstyrelsen menar att inskränkningen i jakten är befogad utifrån reservatets karaktär med ett lokalt stort antal besökare och en i övriga delar förekommande störningskänslig fauna. Inskränkningen bedöms dessutom vara ringa i och med att jakt medges på de viktigaste jaktbara viltarterna.

Svenska Klätterförbundet och *Dalarnas Klätterklubb* begär i sitt yttrande att det partiella förbud mot klättring som föreslås inte ska behållas och är en ”meningslös och sakligt diskriminerade behandling av klättrarna”. I andra hand föreslår man att allt vistande inom ett område av lämplig storlek runt klippan förbjuds under viss tid av året, varefter klättring och annan vistelse vid berget tillåts om inte särskilt beslut om förbud tas i det fall känsliga arter uppträder.

– Länsstyrelsen anser att föreliggande beslut gör en rimlig avvägning mellan intresset av klättring och risken att känslig fauna störs. Avvägningen innebär att en betydande del av branten fortfarande kan nyttjas för klättring. Den ornitologiska expertis som har tillfrågats har bestämt avrått från att tillåta klättring inom ett större område, även om detta begränsas tidsmässigt.

Upplysningar

Ansvarförhållanden vid spontant uppkommen brand

Markägare inom reservatet är juridiskt ansvarig för sin mark, vilket innebär ett ansvarsförhållande i fall av spontant uppkommen skogsbrand. I och med bildandet av reservatet tar dock Staten över detta ansvar.

Dispens från föreskrifter

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet. I och med områdets status som Natura 2000 gäller dock särskilda bestämmelser för tillstånd enligt 7 kap. 28a § miljöbalken.

Kungörelse

Beslutet kungörs på det sätt som gäller för författningar i allmänhet. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft omedelbart, även om beslutet överklagas.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till Regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 7 (formulär 6).

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ylva Thörn.

I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, antikvarie Sigrid Tuvall, planarkitekt Emma Eriksson, funktionssamordnare Jemt Anna Eriksson och naturskyddshandläggare Lennart Bratt, den sistnämnde föredragande.

Ylva Thörn

Lennart Bratt

Bilagor:

Bilaga 1	Översiktskarta
Bilaga 2	Beslutskarta
Bilaga 3	Karta över skötselområden och anläggningar
Bilaga 4	Detalj-karta över skötselområden och anläggningar
Bilaga 5	Karta över område med tillåten klättring och särskilda regler för klättringens utövande
Bilaga 6	Skötselplan
Bilaga 7	Överklagningsformulär (markägare och sakägare)

Sändlista: (markägare och sakägare)

Skogsstyrelsen Norra Dalarna, Tallvägen 2, 792 52 MORA

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM

Våmhus viltvårdsområde, att. Johan Hed, Gutvägen 6, 792 96 Våmhus

Våmån/Böans älgskötselområde att. Peter Matson, Bonäs sjöväg 100, 792 52

Bonäs

Älvdalens östra älgskötselområde, Jan Norell, Box 65, 796 22 Älvdalen

Kristina Nygren, Näsvägen 124 A Näset, 796 90 Älvdalen

Elna Fredrika Eriksson, Västängsvägen 60 Västäng, 796 91 Älvdalen

Gudrun Elisabet Graf, Porfyrvägen 32, 796 30 Älvdalen

Tage Englund, Sjövägen 50 Näset, 796 90 Älvdalen

Iris Frost, Sjövägen 38 Näset, 796 90 Älvdalen

Kerstin Ingall Rosenberg Mattssons dödsbo, Näsvägen 121, 796 90 ÄLVDALEN

Kjell Norman, Kanonvägen 40 Näset, 796 90 Älvdalen

Sune Barke, Sjövägen 51 Näset, 796 90 Älvdalen

Näsets Skifteslags Samfällighetsförening, c/o Mats Lennström, Näset, Sjövägen
40, 796 90 Älvdalen

Älvdalens Östra Viltvårdsområde, att. Rolf Jansson, Dalgatan 5, 796 31 Älvdalen

Kopia för kännedom till:

Älvdalens kommun, Box 100, 796 22 ÄLVDALEN

Mora kommun, Fredsgatan 16, 792 80 MORA

Bergvik Skog Väst AB, Trotsigatan 25, 791 71 FALUN

Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala (Skickas som e-post
till sgu@sgu.se, inklusive shapefil)

Dalarnas Klätterklubb,

Dalarnas Ornitologiska Förening, (skickas som e-post till Bengt Eriksson

parus.major@telia.com och Mats Forslund forslund.mats@telia.com

Naturskyddsföreningen i Älvdalen, att. Ninni Solström, Dalgatan 1, 796 31
ÄLVDALEN

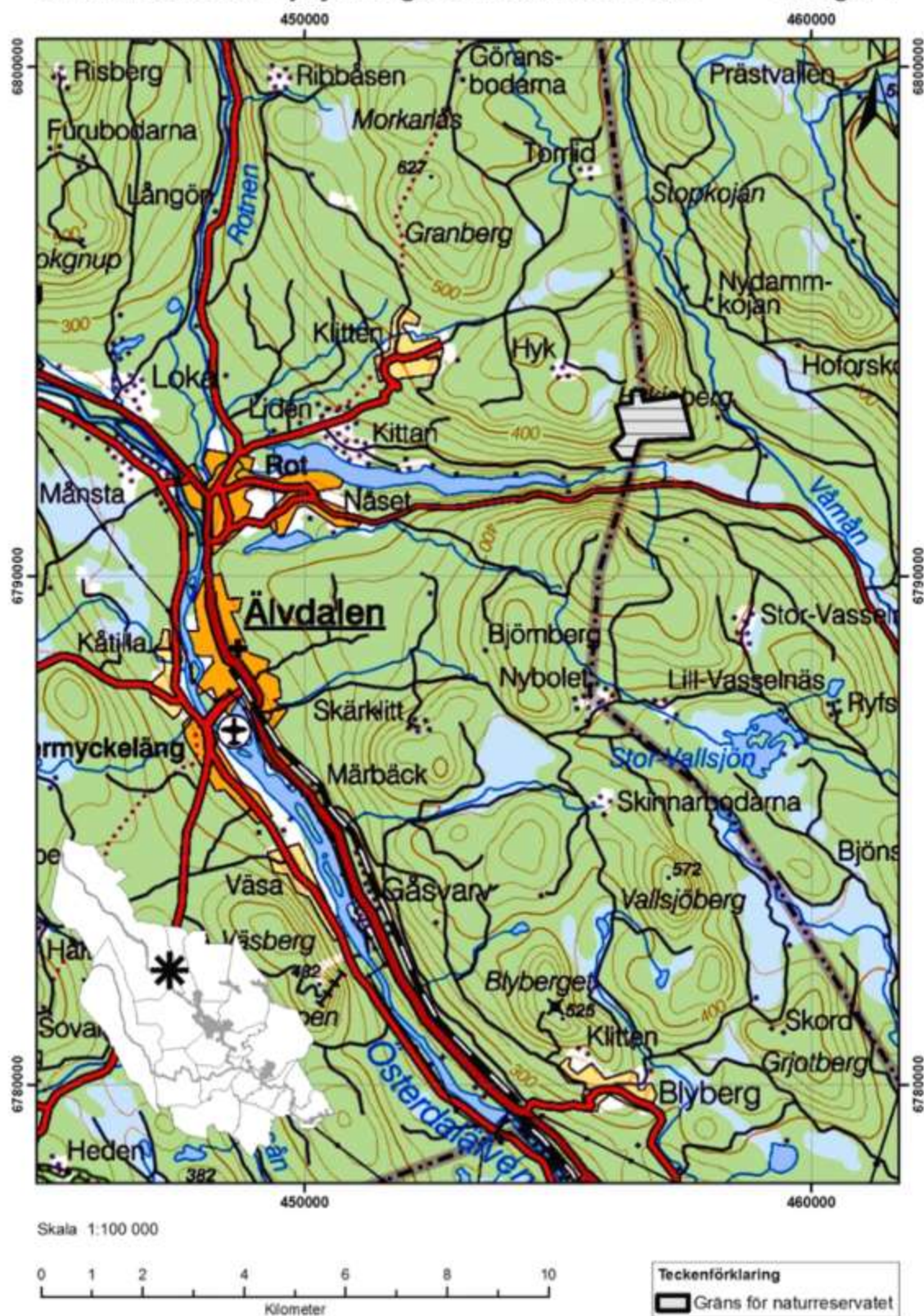
Dalarnas Jaktvårdsförbund, Krontallsvägen 10, 791 55 FALUN

Klittens Byförening, att. Christer Grundin, Grundins väg 22, 796 90 ÄLVDALEN

Elfdalens hembygdsförening, Ribbvägen 4, Rot, 796 90 ÄLVDALEN

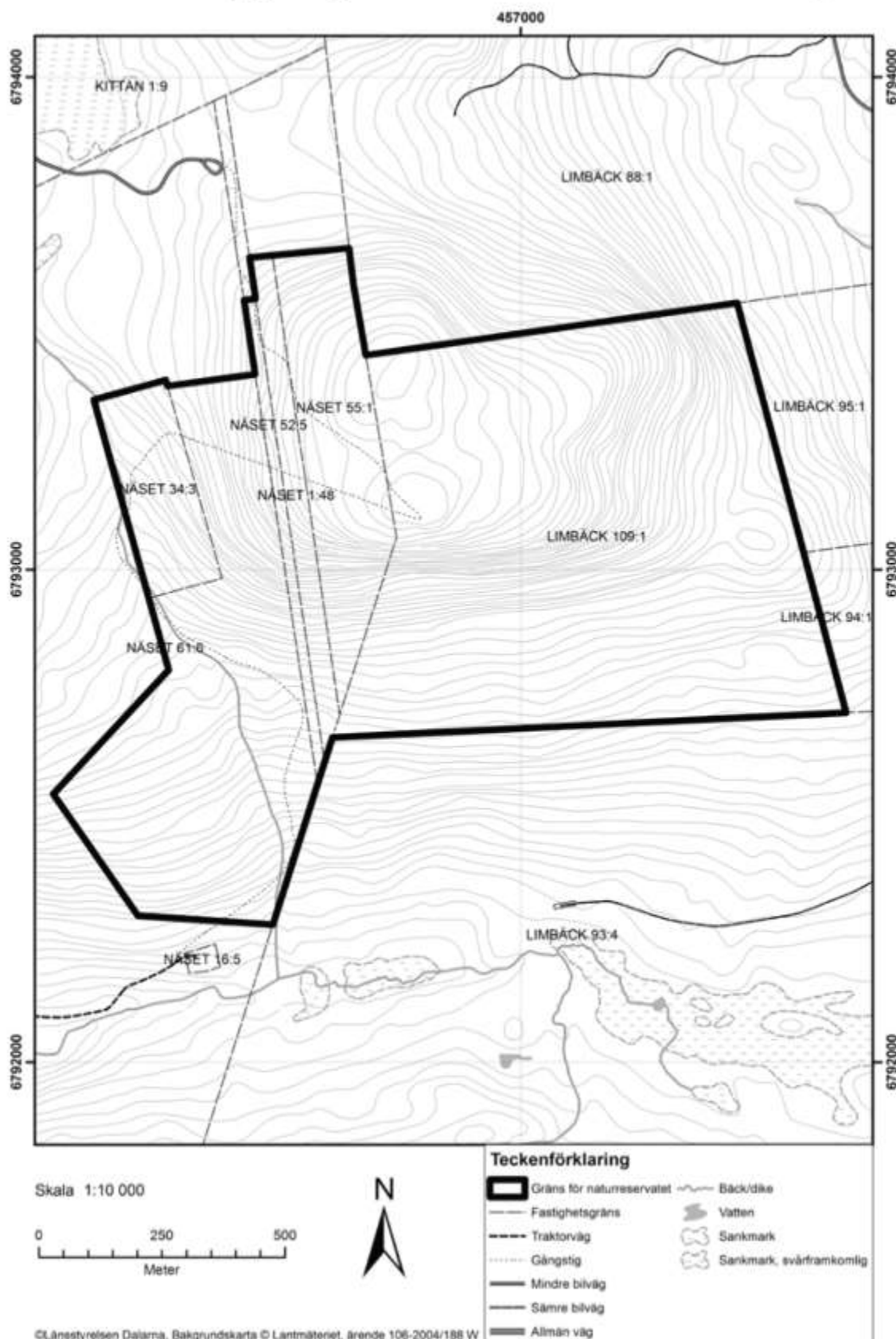
Översiktskarta Hykjebergets naturreservat

Bilaga 1

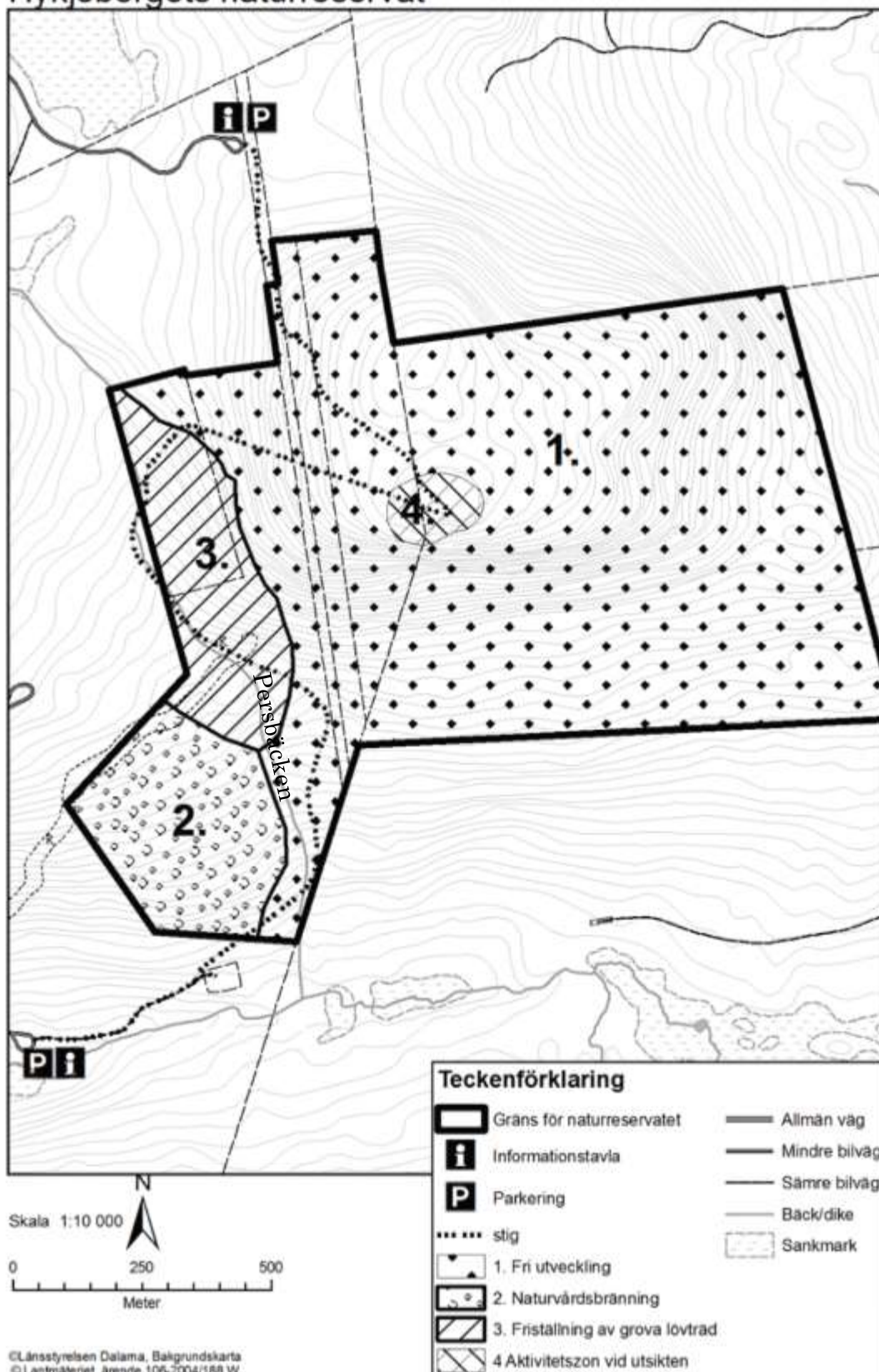
Beslutskarta Hykjebergets naturreservat

Bilaga 2

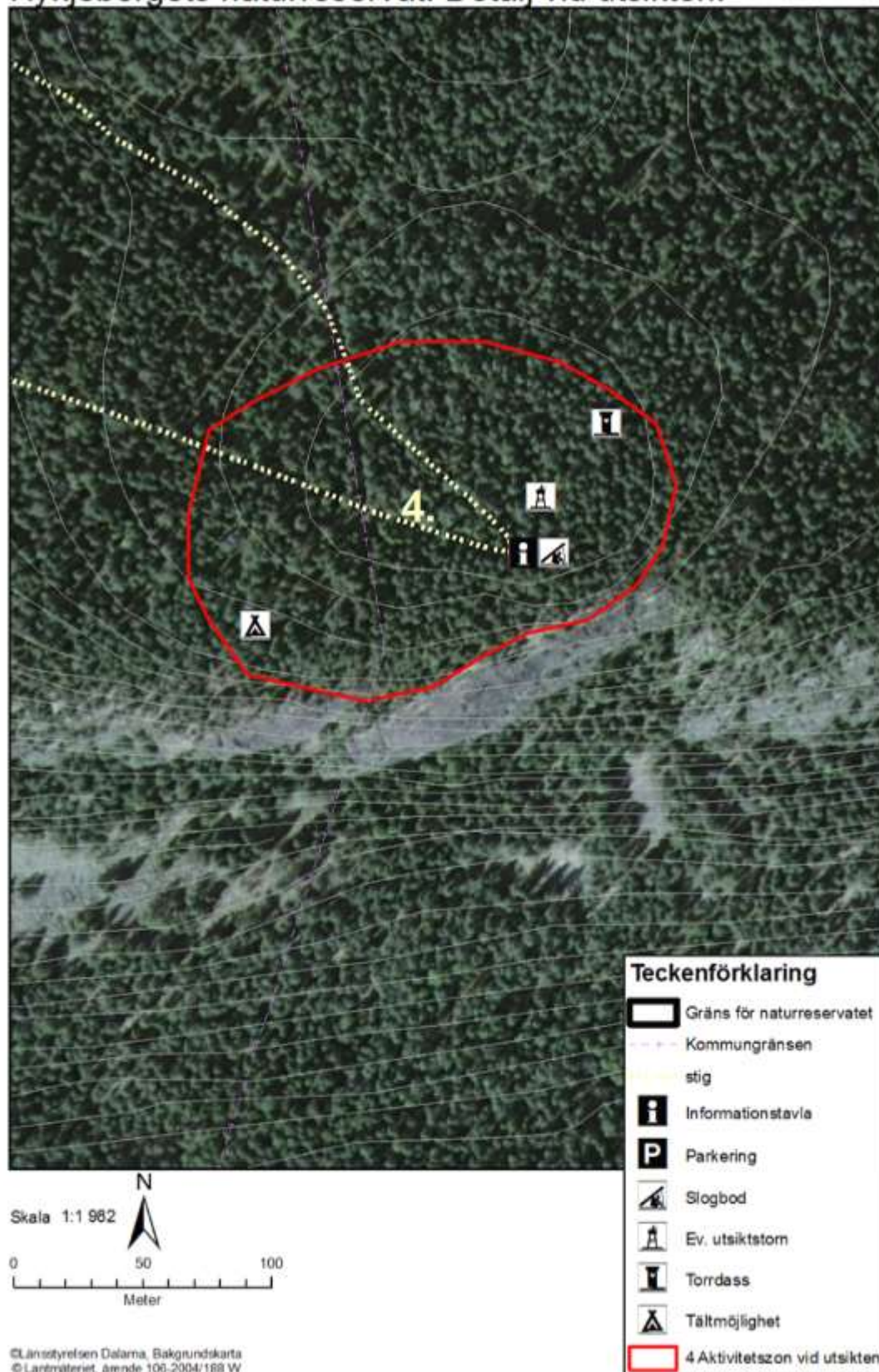
Skötselområden och anläggningar inom Hykjebergets naturreservat

Bilaga 3

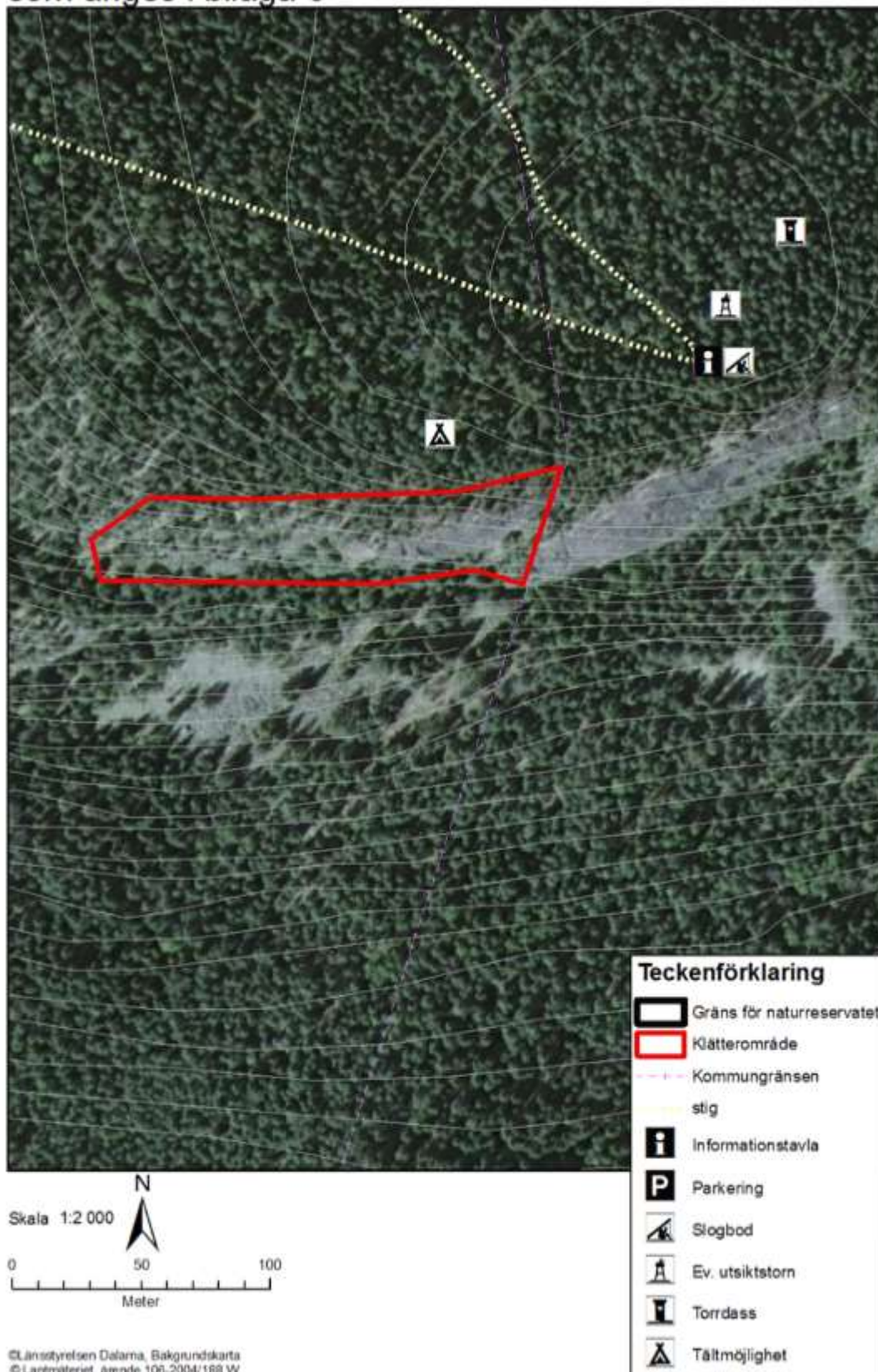
Skötselområden och anläggningar inom
Hykjebergets naturreservat. Detalj vid utsikten.

Bilaga 4

Område där klättring är tillåtet under de villkor
som anges i bilaga 6

Bilaga 5

Regler för klättring

All klättring sker på egen risk och klättring på Hykjeberget är mycket krävande på grund av klippans höjd och branthet. Klätterutövare bör ha god färdighet och erfarenhet av klättring på lite större klippväggar och vara väl förtrogen med användandet av naturliga säkringar, så kallad traditionell klättring.

Klättring är tillåten inom de delar av Hykjeberget som avgränsas med röd linje i bilaga 5. Endast anvisade stigar och firningsplatser ska användas.

Den sydöstliga delen av klippan som är tillåten för klättring året runt avgränsas av den så kallade Studenttrännan. Studenttrännan får inte användas för nedstigning eller klättring upp på grund av risk för markslitage på ömtålig mark. För att komma fram till klätterlederna ska man fira från anvisad plats, alternativt följa anvisad stig i den nordvästliga delen av berget. Den nordvästligaste delen för klättring avgränsas av den anvisade stigen som går ner till klätterledningens insteg.

Ytterligare uppsättning av borrhultar och eller andra fasta förankringar på berget är inte tillåtna. Endast lösa säkringar som avlägsnas under klättringen är tillåtna. Fasta förankringar som krävs för firning sätts upp i samråd mellan Länsstyrelsen och av Svenska Klätterförbundet utsedd lokal klubb. Utbyte av föråldrade fasta förankringar får ske när säkerheten så påkallar.

Vid firning från träd ska alltid slinga med karbin användas för att fästa repet. Då minskas slitaget på trädet. Denna typ av firningspunkter kommer successivt att ersättas av fasta förankringar.

Fåglar

Rovfåglar har häckat och kommer att häcka på Hykjeberget! Vid klättring ska man vara uppmärksam på varnande fåglar. Om de visar tecken på att bli störda kan man vara för nära boet och en annan del av klippan får väljas. I vissa fall kan delar av klippan behöva stängas under häckningsperioden då häckningen kan störas av klättrare eller andra besökare. Omfattning på område som i så fall ska avgränsas för specifik art styrs och beslutas av Länsstyrelsen i samråd med lokal klätterklubb. Avstängningen aviseras på Länsstyrelsens respektive klätterklubbarnas hemsidor samt anslås på informationstavlan vid parkeringarna.

Växter

Information om växtlighet som är rödlistad eller av andra skäl skyddsvärd kommer att finnas och ska följas och respekteras. Sopning av lederna är inte tillåten.